2008-05-21

A N A L Y S R A P P O R T

Kreditmarknadsbarometern

– första kvartalet 2008

Avkastningen i de svenska storbankerna har minskat. Försämrat provisionsnetto, stigande kostnader och betydligt högre kreditförluster under årets första kvartal innebar att rörelseresultatet minskade med 2,9 miljarder kronor eller 14,5 procent jämfört med samma period 2007. En fortsatt stabil utlåningsökning till något bättre marginaler innebar ett stigande räntenetto som i viss mån kompenserade för denna försämring.

Upplåningskostnaden för banker och andra kreditinstitut har till följd av den fortsatta finansiella turbulensen ökat. Förbättrade marginaler och ett högre räntenetto visar att de svenska storbankerna har kunnat flytta över denna kostnad på sina kunder.

Turbulensens effekt på tillgångarnas marknadsvärde är däremot begränsad, både för storbankerna och för det svenska banksystemet som helhet. Totalt så redovisar kreditinstituten och värdepappersbolagen orealiserade värde-förändringar över resultaträkningen som per det första kvartalet uppgår till 1,1 miljarder kronor.

Ytterligare ett kvartal med svag börsutveckling har lett till lägre förvaltat kapital, vilket har påverkat provisionsnettot negativt genom lägre förvaltningsprovisioner, minskade courtageintäkter och lägre corporate finance aktiviteter.

Efter det första kvartalets utgång så har en ökad inflationsoro bidragit till att driva upp räntorna både på 2 och 5 åriga statsobligationer med ungefär 30 punkter. Stigande räntor ger bankerna möjlighet att ytterligare förbättra sina marginaler vilket gynnar en fortsatt stark utveckling av räntenettot.

……

Kreditmarknadsbarometern, som publiceras kvartalsvis, sammanfattar utvecklingen av den finansiella ställningen, kreditkvalitén och kapitalsituationen i banker, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag. Kreditmarknadsbarometern omfattar drygt trehundra företag med finansiell verksamhet, uppdelade i ett antal kategorier. Vilka företag som ingår framgår av lista på sid. 21.

Om kreditmarknadsbarometern

Kreditmarknadsbarometern baseras på den rapportering som finansiella företag under tillsyn är skyldiga att lämna till Finansinspektionen.

Kreditmarknadsbarometern är uppdelad i tre delar:
1. intjäning
– uppgifter om bl.a. resultat, avkastning, intäktskällor och marginaler
2. kreditrisk
– uppgifter om utlåning, osäkra lånefordringar, kreditförluster och överbelåning
3. kapital
– uppgifter om kapitaltäckningskvot och primärkapitalkvot

Definitioner och en sammanställning av populationen per rapportdagen återfinns sist i rapporten. Alla nyckeltal är storleksviktade (dvs. kvoter är mätta som företagens sammanlagda värde i täljare och nämnare). Alla diagram visar utvecklingen i årstakt, dvs. summan av de fyra senaste kvartalen för uppgifter från resultaträkningen och det senaste årets förändring för uppgifter från balansräkningen.

Barometern beskriver i första hand utvecklingen för företagen utanför de fyra stora bankkoncernerna (som kallas ”storbanker” i rapporten). Anledningen är att det finns fyllig och lättillgänglig information om de fyra stora koncernerna genom deras publika kvartalsbokslut. Däremot är information om övriga företag inte lika lättillgänglig. I vissa fall finns storbankerna med som en jämförelse.

Valet mellan att visa information för koncerner respektive för enskilda juridiska personer medför ofta en komplikation när den svenska finansiella sektorn ska beskrivas. De stora bankkoncernerna består av en moderbank, som är ett svenskt bankaktiebolag, samt av dotterbolag i form av ett bostadsinstitut, samt i varierande grad svenska kreditmarknadsbolag, svenska värdepappersbolag, utländska dotterbanker eller filialer i utlandet. Även andra mindre koncerner finns på den svenska marknaden.

I kreditmarknadsbarometern har detta hanterats på följande sätt. När ”storbanker” redovisas, visas hela koncernen, inklusive såväl svenska som utländska dotterföretag och filialer. När ”banker” redovisas avses alla bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska filialer, dock utan de fyra storbankernas bankaktiebolag. Anledningen är att storbankerna annars skulle dominera gruppen. När ”bostadsinstitut” redovisas ingår dock storbankernas bostadsinstitut, eftersom det är intressant att följa denna sektor som helhet, och att det finns så få bostadsinstitut utanför de fyra storbankerna. Även för ”kreditmarknadsbolag” ingår storbankernas kreditmarknadsbolag, eftersom de här inte dominerar gruppen på samma sätt som för bankerna. Bostadsinstituten, som formellt är kreditmarknadsbolag, har dock exkluderats från denna grupp i framställningen.

Ett ytterligare problem med denna typ av framställning är att de grupper som redovisas förändras över tiden, exempelvis genom att nya företag kommer till eller försvinner, eller genom att företag ombildas från en företagskategori till en annan. Under senare år har exempelvis flera värdepappersbolag ombildats till banker och flera sparbanker ombildats till bankaktiebolag. En viktig förändring under inledningen av 2000-talet är den nya lagstiftningen för banker och kreditmarknadsbolag som började gälla vid halvårsskiftet 2004. Genom denna slapp ett antal kreditmarknadsbolag tillståndsplikt. Gruppen kreditmarknadsbolag har därför successivt minskat från 71 till 53 företag. Dessa förändringar kan naturligtvis påverka de ekonomiska uppgifter som redogörs för i kreditmarknadsbarometern. När sådana förändringar får större betydelse för utfallet görs kommentarer kring detta.

Rapportering av balans- och resultaträkning lämnas enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:1 och uppgifter om Kapitaltäckning och stora exponeringar sker enligt FFFS 2007:1. All inrapporterad information om enskilda företag omfattas av sekretess.

Intjäning

Bild 1.

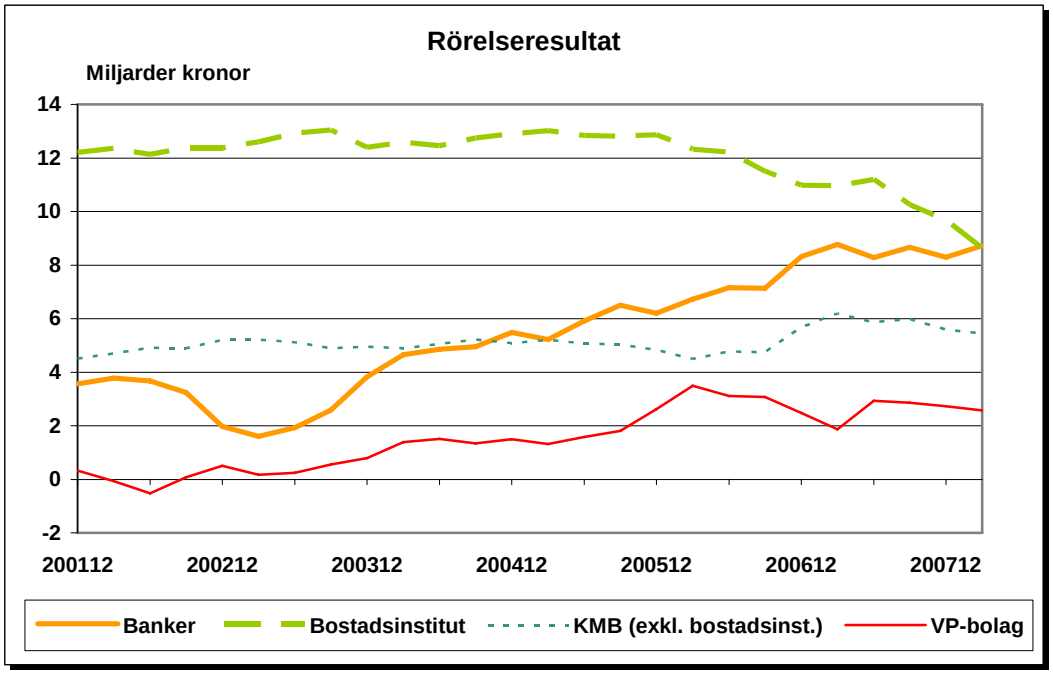

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor.

Den fortsatta finansiella turbulensen och den allt dystrare ekonomiska utvecklingen har ännu inte satt några tydliga spår i resultatutvecklingen för de mindre svenska bankerna. Det rullande 12-månaders resultatet ökade något, med en särskilt god utveckling i några av de större nischbankerna. Både räntenettot och provisionsnettot har ökat under perioden.

För kreditmarknadsbolagen noteras en svag resultatförsämring. Samma utveckling rapporterades också för gruppen med värdepappersbolag.

Index på Stockholmsbörsen sjönk med 11 procent under årets första kvartal. Tillsammans med en något lägre omsättning innebar detta att provisionsnettot för värdepappersbolagen minskade något, men effekterna på rörelseresultatet (minus 5 procent) måste ändå betraktas som små.

Bostadsinstitutens räntenettomarginal är under fortsatt press även om det har kommit signaler från flera institut att marginalerna har stabiliserats och även är på väg att förbättras, under första kvartalet 2008. SEB Bolån utgick ur gruppen under det sista kvartalet 2007 för att fusioneras in i SEB, kurvan över bostadsinstitutens rörelseresultat är rensad för SEB Bolån.

Bild 2.

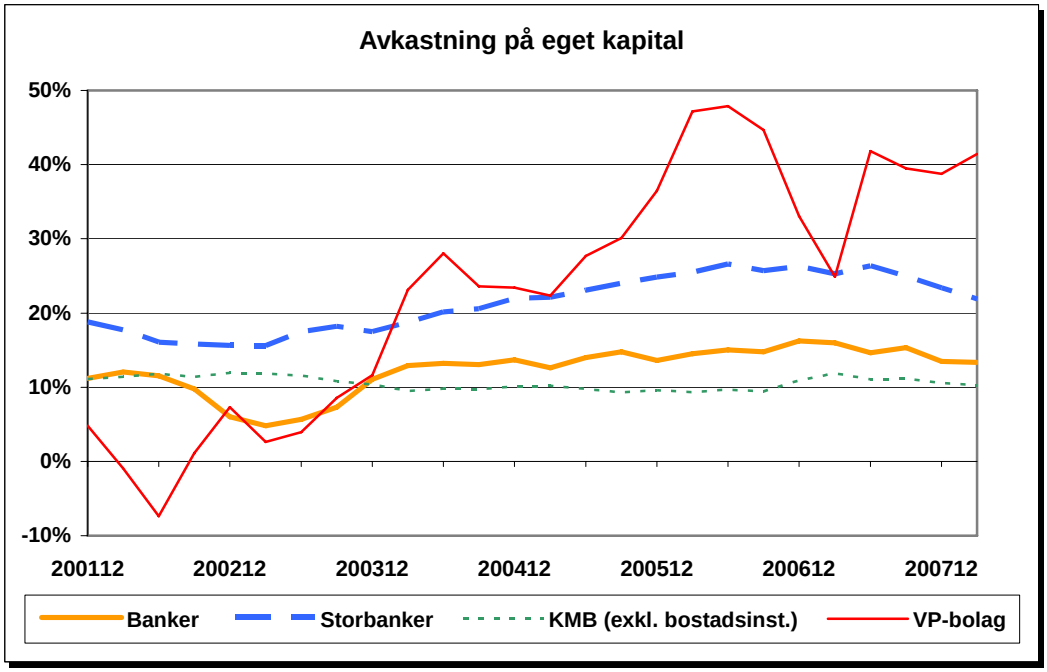

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartals resultat i relation till genomsnittet av ingående och utgående eget kapital för motsvarande period.

Avkastningen i storbankerna minskade med 1,5 procentenheter och den utveckling vi såg i slutet av 2007, med en sjunkande avkastning, blir nu allt mer tydlig. Uppräknat till helårstal så minskade storbankernas rörelseresultat med 17,7 procent det första kvartalet jämfört med helåret 2007.

Första kvartalet visar lägre provisionsnetto, högre kostnader och stigande kreditförluster. Effekten av den finansiella turbulensen börjar synas tydligare i de stora bankerna, även om nivåerna i en internationell jämförelse är små. Totalt redovisar storbankerna orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen på 2,8 miljarder kronor (2,6 miljarder kronor helåret 2007) under årets första kvartal. De högre räntorna har däremot varit gynnsamma för de stora bankerna som har kunnat öka räntenettot. Inlåningen var i stort sett oförändrad men utlåningen har ökat med knappt 3 procent sedan årsskiftet. Enligt våra beräkningar så har räntenettomarginalen ökat med 8 punkter till 1,79 procent under kvartalet.

Gruppen värdepappersbolag är, för denna period, något mer svåranalyserad då några större bolag har lämnat uppgifter så sent att de inte har kommit med i våra analyser.

Trots rådande marknadsosäkerhet fortsätter nya värdepappersbolag att etablera sig på den svenska marknaden. Under det första kvartalet fick tre bolag FI:s tillstånd att bedriva värdepappersrörelse och gruppen består nu av 111 bolag.

Bild 3.

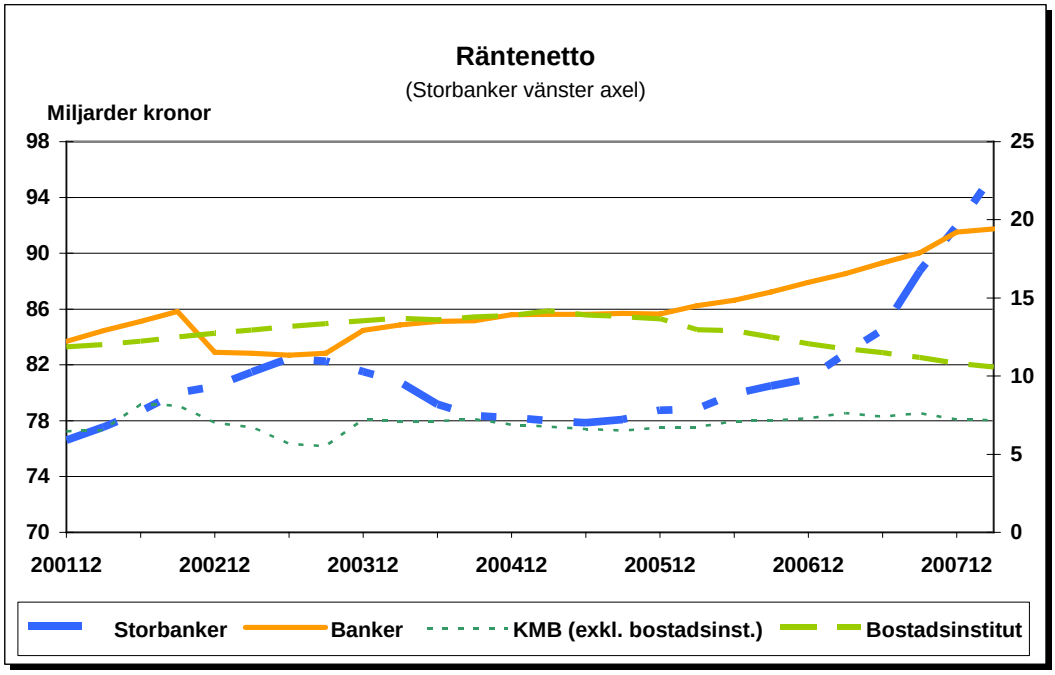

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor. För kreditmarknadsbolagen inkluderas leasingnettot.

En gynsamm ränteutveckling och stigande utlåning med bättre marginaler har ytterligare förbättrat räntenettot i de två bankgrupperna. Särskilt tydlig är utvecklingen i storbankerna där räntenettot närmar sig 100 miljarder kronor per rullande 12-månaders period.

Dyrare upplåningskostnader i spåren av den pågående oron har inte satt några tydliga spår i räntenettot. Bankerna verkar ha kunnat kompenseras sig för högre räntekostnader genom att lägga över denna kostnad direkt på sina kunder i form av högre utlåningsräntor.

I takt med att allt fler värdepappersbolag ansöker om och beviljas tillstånd att bedriva bankrörelse minskar räntenettots betydelse som intäktskomponent för gruppen banker. Bankgruppens intäkter är till övervägande del provisionsintäkter i värdepappersrörelsen och räntenettot utgör en mindre del av intäkterna. ”Värdepappersbankerna” har nu 25 procent av totala tillgångar i gruppen bankaktiebolag, en andel som ökat från 16 procent på bara tre år.

Förändringen är liten för kreditmarknadsbolagen. Räntenettot är rensat från SEB Bolån och minskade med 221 miljoner kronor (8 procent) under den senaste rullande 12-månaders perioden. Utlåningen har på ett år ökat med drygt 9 procent. Sammantaget ger det en bild av fortsatt hård konkurrens och prispress på bostadslån.

Bild 4.

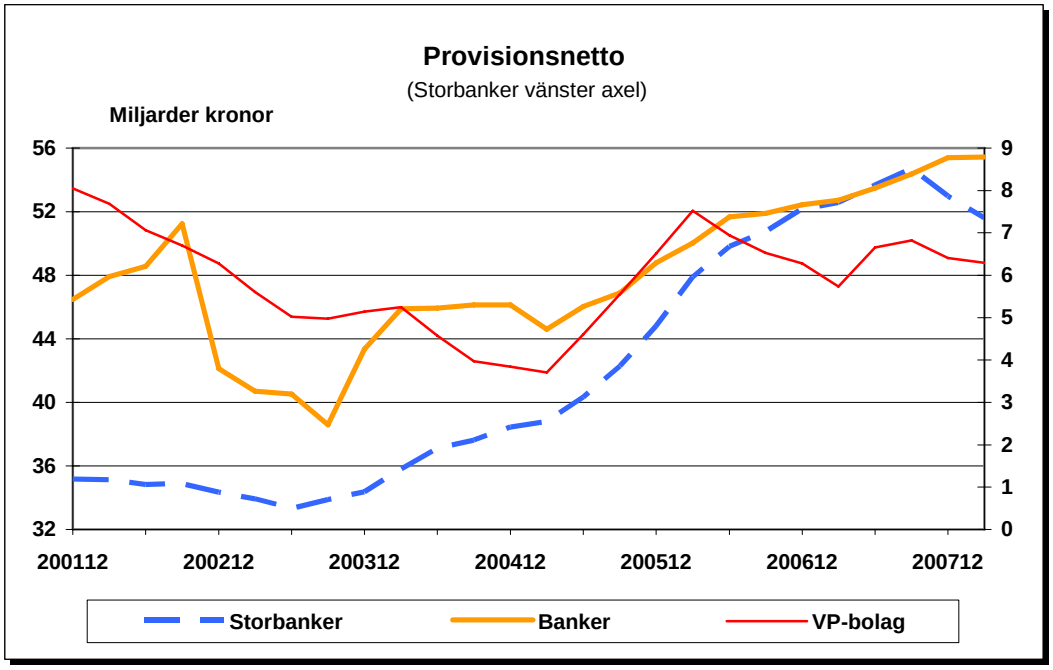

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor.

Om räntenettot visar en god utveckling i storbankerna så fortsätter den försämring av provisionsnettot som vi såg början på i föregående barometer.

Värdepappersbaserade provisioner utgör ungefär halva provisionsnettot i storbankerna. Det är också denna typ av provisioner, vilka har ett nära samband med aktiviteten och kursnivåerna på de finansiella marknaderna, som har sjunkit mest. Jämfört med det första kvartalet 2007 så minskade värdepappersprovisionerna i storbankerna med 16 procent. Istället ökade betalningsrelaterade provisioner med 8 procent under samma period. Provisionsnettots andel av totala intäkter i storbankerna uppgår till 29 procent vilket kan jämföras med en andel på 59 procent för räntenettot.

Ökningen av provisionsnettot för bankgruppen dämpades något under perioden. Utvecklingen var entydig för de stora värdepappersinriktade bankerna där samtliga minskade sitt provisionsnetto, totalt med över 20 procent. Dessa sex bolags andel av gruppens totala provisionsnetto har på ett år minskat från 42 till 34 procent. Rensat för dessa sex bolag så ökade dock bankgruppens provisionsintäkter med 11 procent.

För gruppen värdepappersbolag är det ungefär lika många bolag där provisionsnettot stiger som där det sjunker under årets första kvartal. Det finns inte heller någon tydlig koppling till bolagets storlek eller om det är nystartad.

Bild 5.

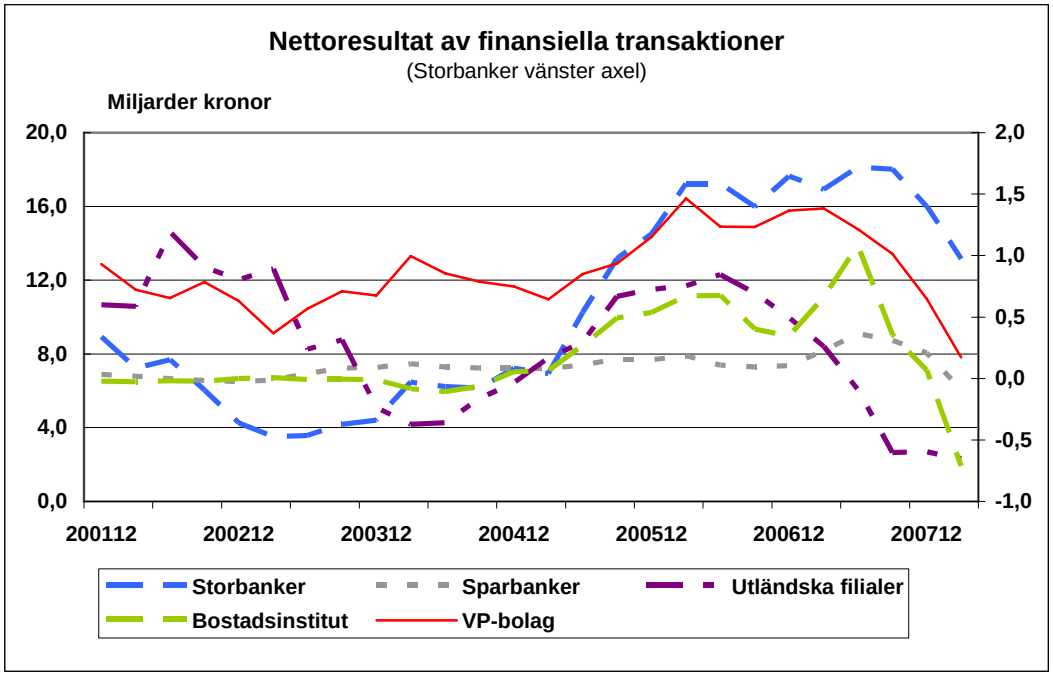

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor.

Nettoresultat av finansiella transaktioner visar realiserat resultat och orealiserade värdeförändringar på aktier, räntebärande värdepapper, valutor samt andra finansiella instrument. Den finansiella turbulensen har huvudsakligen inneburit negativa värdeförändringar på räntebärande värdepapper men också, som vi noterat i rapportering, indirekt fått värderingseffekter på aktier.

Jämfört med perioden innan så har storbankerna försämrat sitt nettoresultat av finansiella transaktioner, under den senaste 12-månaders perioden, med nästan 3 miljarder kronor till drygt 13 miljarder kronor. Per utgången av första kvartalet utgör posten bara 4 procent av storbankernas totala intäkter (10 procent per årsskiftet). Orealiserade värdeförändringar är den del av nettoresultat finansiella transaktioner som har försämrats mest. Per första kvartalet uppgår de orealiserade värdeförändringarna till minus 2,8 miljarder kronor.

Värdepappersbolagen har i mycket begränsad del påverkats av värdeförändringar. Istället har den finansiella oron indirekt påverkat bolagen genom lägre börsomsättning, negativ kursutveckling och ett osäkrare klimat för nyintroduktioner och andra företagsaffärer.

Bostadsinstituten har också tydligt försämrat sitt nettoresultat av finansiella transaktioner. Den senaste 12-månadersperioden gav ett negativt nettoresultat på drygt 700 miljoner kronor där orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper står för den största delen.

Bild 6.

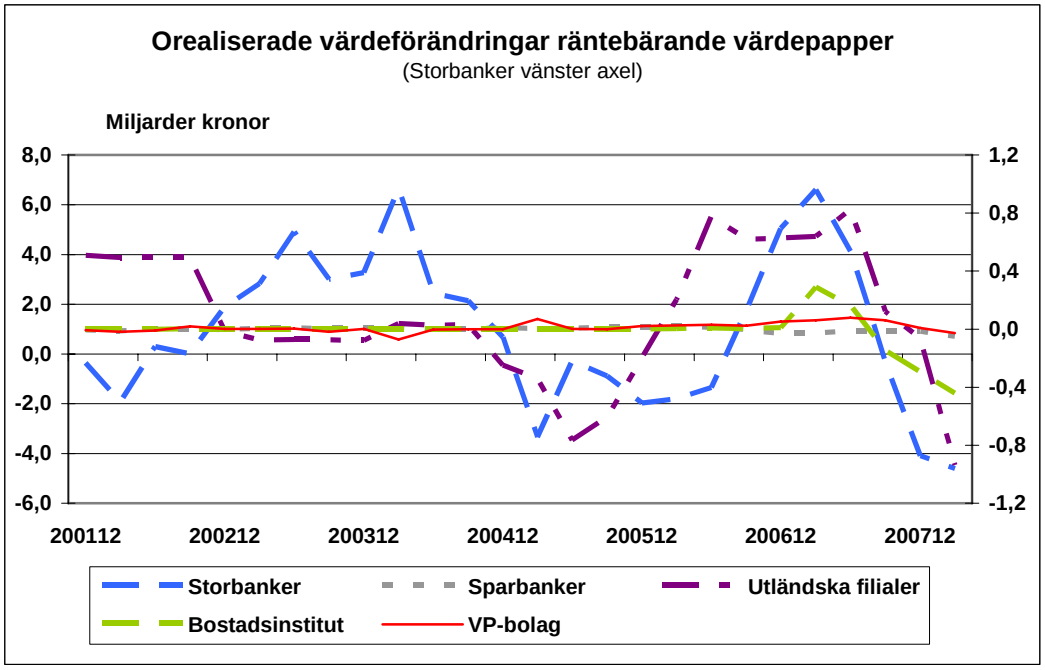

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor. Orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper ingår som en del i nettoresultatet av finansiella transaktioner, bild 5.

Orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper i storbankerna uppgår för den senaste 12-månadersperioden till minus 4,6 miljarder kronor. Jämfört med perioden innan så uppgår värdeförändringen under den senaste perioden bara till ytterligare 0,5 miljarder kronor.

Ett fåtal av de utländska bankfilialerna har redovisat stora värdeförändringar på räntebärande värdepapper. Bara under det första kvartalet i år överstiger dessa nedskrivningar 0,5 miljarder kronor.

För gruppen sparbanker är denna typ av värdeförändringar fortfarande, beloppsmässigt sett, små. Det har dock skett en tydlig ökning och värdeförändringarna under årets första kvartal uppgår till 33 miljoner kronor (15 miljoner kronor helåret 2007). Endast åtta sparbanker rapporterar värdeförändringar som överstiger 1 miljon kronor.

Bild 7.

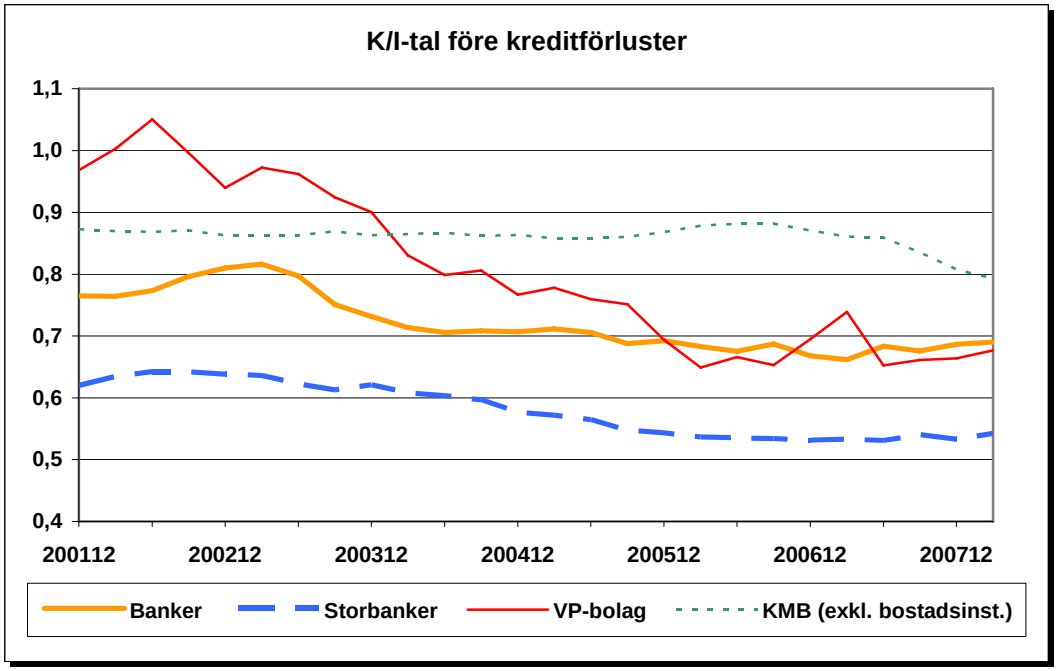

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartals kostnader och intäkter. Kostnaderna i relation till intäkterna utgör det s.k. K/I-talet.

I linje med den sjunkande avkastningen i storbankerna så steg gruppens K/I-tal något under perioden. Utvecklingen är tydligare om man jämför årets första kvartal med samma period 2007. I den jämförelsen så är intäkterna oförändrade medan kostnaderna ökade med drygt 7 procent. Även som rullande 12-månaderstal så ökar kostnaderna mer än intäkterna.

Stigande kreditförluster i storbankerna innebär att K/I-talet efter kreditförluster bara sedan årsskiftet har ökat från 0,54 till 0,60.

I slutet av en högkonjunktur och efter en längre period av expansion är det ofta svårt att hålla nere kostnadsökningarna samtidigt som intäkterna bromsar in, vilket sätter press på marginaler och avkastning. Det skulle kunna leda till att K/I-talen, särskilt för de större bolagen, kan komma att fortsätta stiga. Mindre bolag har, normalt sett, lättare att snabbt kunna anpassa sin kostnadsmassa till ändrade marknadsförhållanden. Gruppen värdepappersbolag består av många små, varav ett flertal nystartade, bolag med en liten kapitalbas. Hur väl dessa bolag kan anpassa sig till en svag utveckling på de finansiella marknaderna återstår att se.

Kreditmarknadsbolagen är den enda grupp för vilken K/I-talet förbättrades under perioden. Två av de största bolagen i gruppen, SEB Finans AB och Preem Finans AB, har under perioden lämnat gruppen. Rensat för dessa två bolag skulle även K/I-talet för gruppen kreditmarknadsbolag ha ökat.

Kreditrisk

Bild 8.

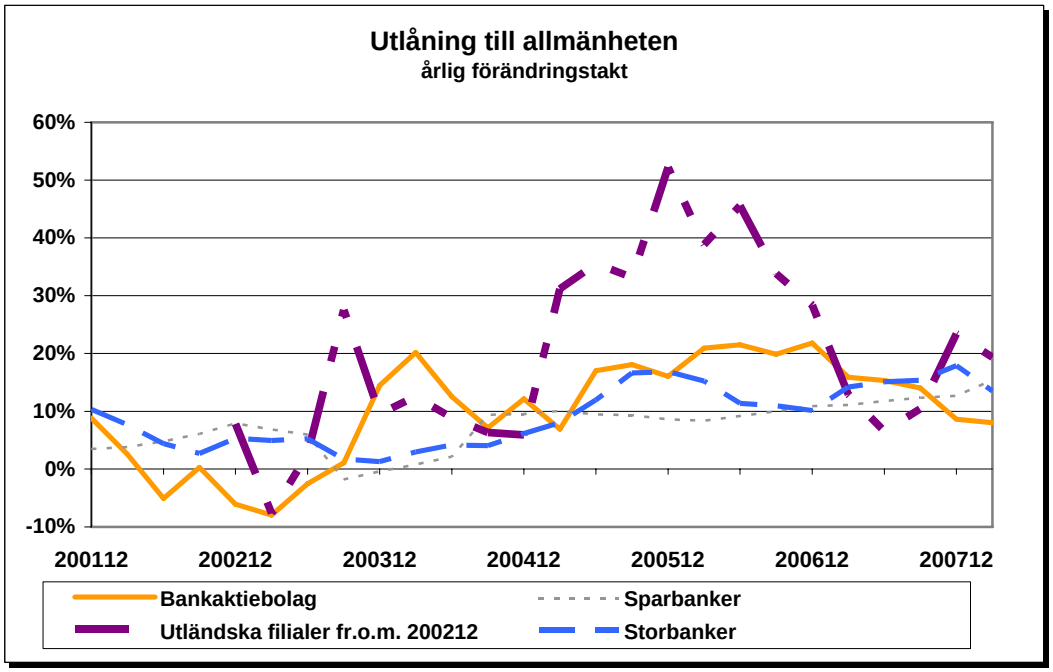

Här visas den årliga förändringstakten i utlåningsvolymen. Liksom i bild 10 respektive 12 visas en finare uppdelning av gruppen banker.

Stigande räntor och förväntningar om en kommande sämre konjunktur har sannolikt bidragit till att hålla tillbaka hushållens vilja att öka sin belåning under det första kvartalet 2008. Utlåningen har, till övervägande del, istället skett mot utländsk allmänhet, framförallt i Baltikum.

Utlåningsökningen i storbankerna har mattats av. Utlåningen ökade med 154 miljarder kronor eller 2,7 procent under det första kvartalet i år. Uppräknat till helår motsvarar det 10,8 procent jämfört med en ökning på 17,9 procent under 2007. Av ökningen var endast 18 miljarder kronor utlåning till svenska hushåll. Totalt uppgår utlåningen i de fyra storbankerna till 5 956 miljarder kronor.

Från att ha tagit fart i slutet av 2007 så dämpades utlåningsökningen i de utländska bankernas svenska filialer. Gruppen domineras av Danske Bank för vilken utlåningen till och med minskade under det första kvartalet.

Sparbankerna är den enda grupp där utlåningstakten ökar. En utlåningstillväxt överstigande 15 procent är ovanligt hög för sparbanksgruppen.

Att utlåningstillväxten fortsätter att minska för bankaktiebolagen förklaras av en minskade utlåning i några av de banker som tidigare var värdepappersbolag. Det är möjligt att den försäljning vi sett av aktier och aktiefonder har använts för att minska belåningen, eller lett till minskad belåning.

Bild 9.

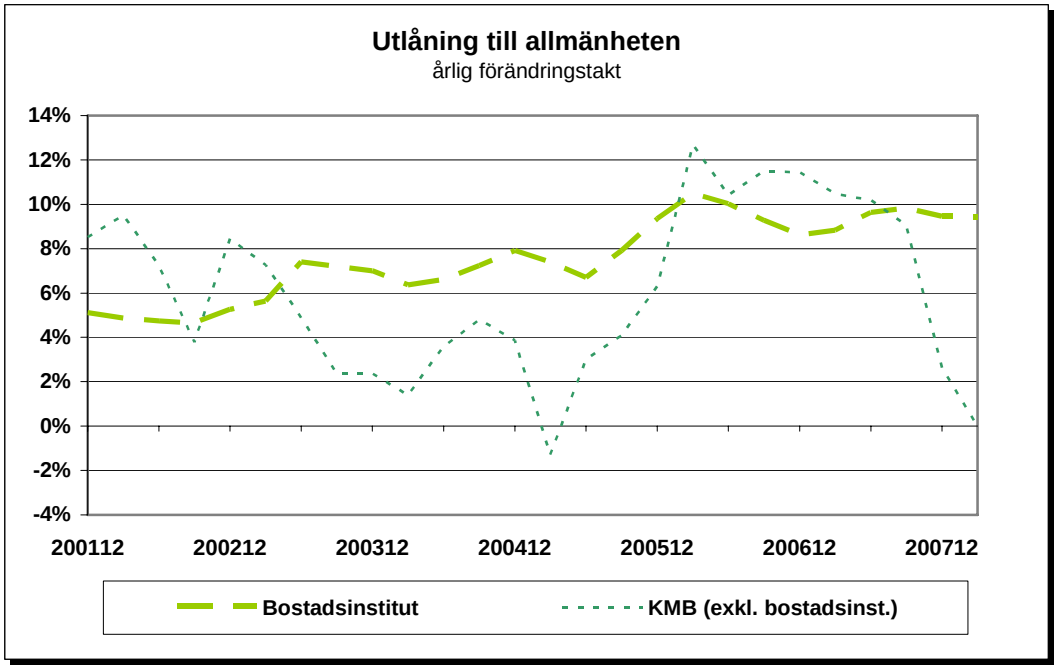

Här visas den årliga förändringstakten i utlåningsvolymen. För kreditmarknadsbolagen inkluderas leasingobjekt i utlåningen.

Förändringen av utlåningen från bostadsinstituten är, från och med denna period, rensad från SEB Bolån AB som under kvartal 4 2007 fusionerades med SEB. Den årliga utlåningsökningen är relativt oförändrad, omkring 10 procent. Detta är i nivå med de senaste årens förändringar.

Konkurrensen om privatkundernas bolån har lett till minskade marginaler, vilket har påverkat räntenettot negativt. Enligt våra beräkningar fortsätter räntenettomarginalen, i hela kreditportföljen, att sjunka i bostadsinstituten och uppgår till i snitt 0,62 procent vilket i stort sett innebär att marginalen har halverats på fem år. Flera institut uppger dock att marginalerna på nyprissatta lån ökade något under årets första kvartal.

För kreditmarknadsbolagen innehåller utlåningen, från och med denna period, också leasingobjekt då det är en stor del av verksamheten för en grupp av kreditmarknadsbolagen. Andelen leasingobjekt uppgår till ungefär en fjärdedel av total utlåning till allmänheten. Utlåningstillväxten har sjunkit kraftigt sedan mitten av förra året och är nu strax under 0 procent.

Bild 10.

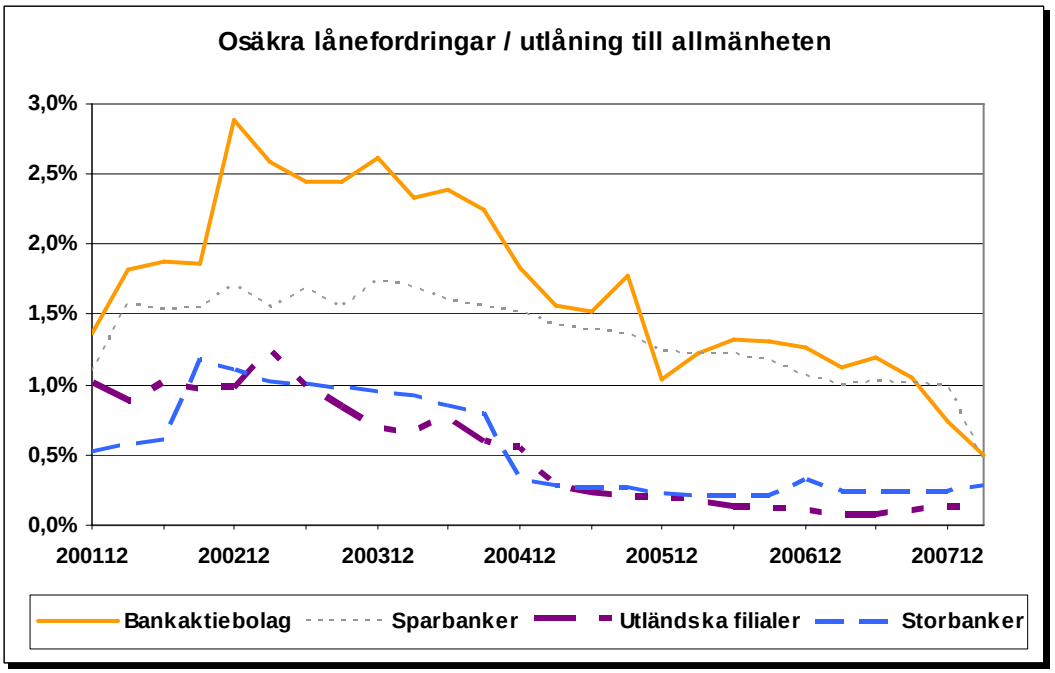

Diagrammet visar lånefordringar som institutet bedömer som osäkra dvs. där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren. Det bedömda beloppet visas i relation till utlåningen. Bankaktiebolagen redovisas utan de fyra storbankernas bankaktiebolag.

Andelen osäkra lånefordringar i storbankernas kreditportföljer är fortfarande på en låg nivå men har ökat tre kvartal i rad. På ett år har andelen osäkra fordringar ökat från 0,24 till 0,28 procent av utlåningen och uppgår vid utgången av första kvartalet 2008 till 16,9 miljarder kronor.

Under första kvartalet har begreppsanpassningar till IFRS-reglerna i Finansinspektionens inrapporteringsföreskrift inneburit en viss osäkerhet i rapporteringen av osäkra lånefordringar. Det ändrade begreppet för osäkra lånefordringar innebär ingen ändring i definitionen av osäkra lånefordringar.

Den stora förändringen för grupperna bankaktiebolag och sparbanker är troligen en effekt av dessa anpassningar. Uppgifterna är därför preliminära, ända till vi har kontaktat samtliga bolag där vi har anledning att anta att rapporteringen är felaktig. Det är därför troligt att uppgifterna avseende kvartal ett 2008 kommer att ha korrigerats i nästa barometer.

Uppgifterna för storbankerna har däremot kunnat stämmas av mot extern rapportering.

Bild 11.

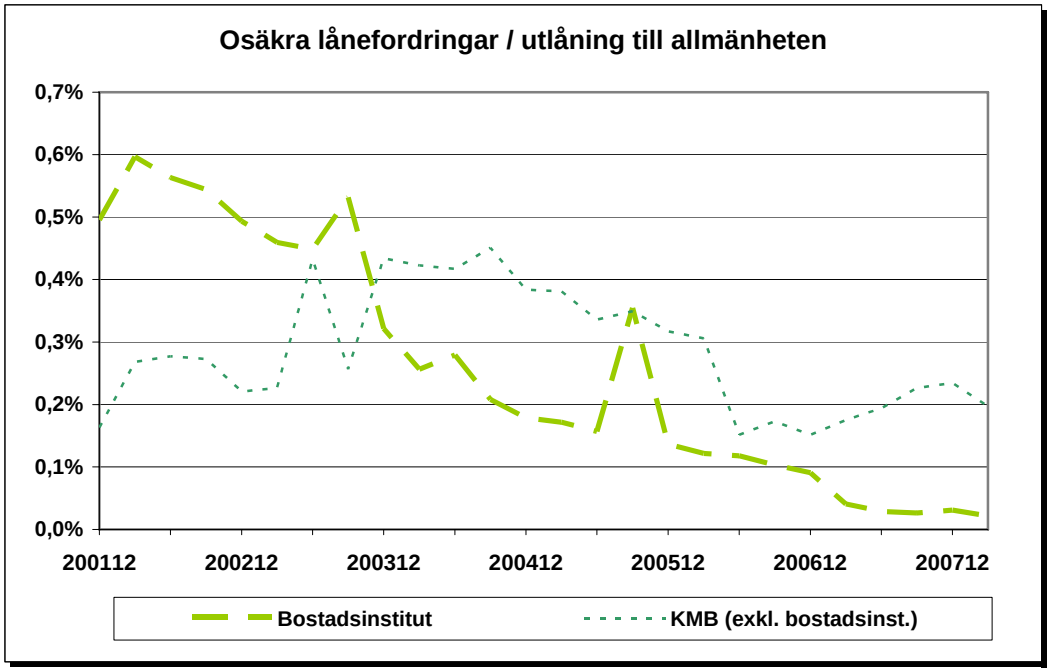

Diagrammet visar lånefordringar som institutet bedömer som osäkra dvs. där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren.
Det bedömda beloppet visas i relation till utlåningen som för kreditmarknadsbolagen inkluderar leasingobjekt.

Både volymen och andelen osäkra lånefordringar i bostadsinstituten minskade under årets första kvartal. Detta har skett samtidigt som utlåningsvolymen ökade med 27 miljarder kronor.

Utlåningen i bostadsinstituten är till 59 procent mot svenska hushåll. Historiskt sett har inte hushållsutlåning med bostäder som säkerhet orsakat några större kreditförluster. Även om vi är på väg in i en sämre konjunktur där tillväxten minskar och med risk för ökad arbetslöshet så är det inte troligt att högre reserveringar för osäkra lånefordringar kommer att orsaka så kraftigt stigande kreditförluster som kan uppstå för andra grupper av kreditinstitut.

För kreditmarknadsbolagen vände utvecklingen. Efter att under en period ha ökat, så minskade andelen osäkra lånefordringar under kvartalet. De osäkra lånefordringarna minskade med nästan 20 procent till drygt 800 miljoner kronor samtidigt som utlåningen minskade med 2 procent.

Bild 12.

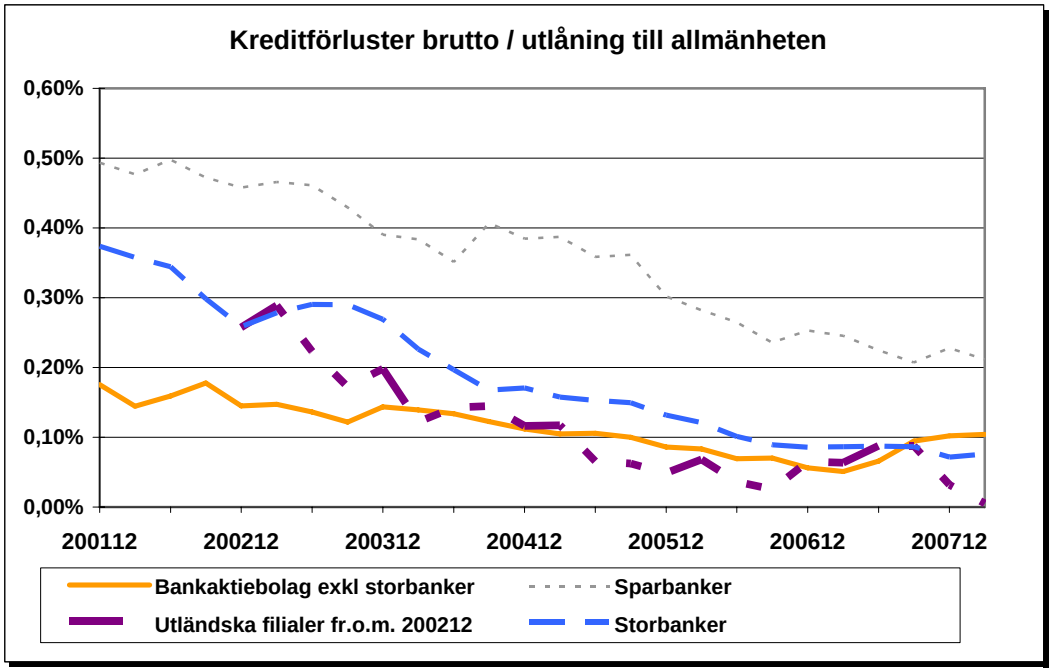

Kreditförluster brutto visar nya kostnader för kreditförluster som rullande summering av fyra kvartal relaterat till genomsnittlig utlåningsvolym. Kreditförlusternas påverkan på resultatet styrs också av återvinningarnas storlek. Om avdrag för dessa görs får man kreditförluster netto. Bruttosiffran visar dock tydligare trenden för vart kredit-förlusterna är på väg.

Andelen kreditförluster brutto ökade något i storbankerna under den senaste 12-månaders perioden. Andelen bruttoförluster uppgår till 0,08 procent av utlåningen. Däremot minskar återvinningar från tidigare reserveringar för kreditförluster vilket innebär att nettoförlusterna ökar. Kreditförluster netto, uppgick under det första kvartalet till nästan 1 miljard kronor vilket motsvarar 0,016 procent av utlåningen. Enligt våra beräkningar kommer 42 procent av nettoförlusterna under kvartal ett 2008 från storbankernas baltiska bankrörelse och grundscenariot är fortsatt stigande förluster i takt med att konjunktur-avmattningen i regionen blir allt mer tydlig. Försämringen i kreditkvaliteten har drabbat samtliga storbanker och alla fyra bankgrupper redovisar per första kvartalet nettokostnader för kreditförluster.
För helåret kan vi förvänta oss fortsatt stigande förluster eftersom periodens reserveringar för kreditförluster bara under det första kvartalet i år var drygt 40 procent högre än samma period 2007.

I gruppen bankaktiebolag är nivån oförändrad. Mer än hälften av bruttoförlusterna rapporteras i en av de större värdepappersbankerna där förlusterna i förhållande till utlåningen, för den rullande perioden, uppgår till nästan 2 procent. Det är den högsta andelen av samtliga bankaktiebolag, betydligt över de mer specialiserade nischbankerna.

Bild 13.

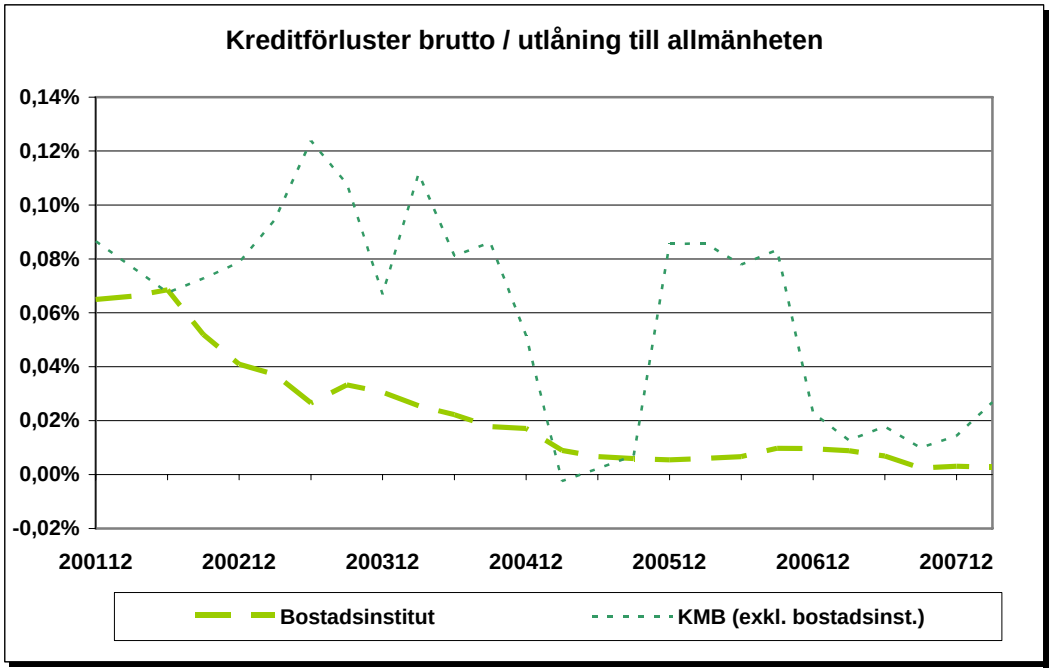

Andelen nya kreditförluster i bostadsinstituten understiger 0,01 procent av utlåningen. Vi ser därför inga tecken på att den försämrade makroekonomiska utvecklingen på kort sikt skulle påverka reserveringarna för nya kreditförluster. Reserveringar för nya kreditförluster uppgick under årets första kvartal till knappt 4 miljoner kronor.

För kreditmarknadsbolagen fördubblades nästan kostnaden för ”nya” kreditförluster under den senaste rullande 12-månaders perioden. Bruttoförlusterna ökade från 60 till 111 miljoner kronor samtidigt som utlåningen i princip har varit oförändrad under det senaste året. Därför får stigande förluster ett tydligt genomslag på andelen bruttoförluster.

För både grupperna är det dock extremt låga nivåer i en jämförelse med nivåerna för grupperna som presenteras i bild 12.

Bild 14.

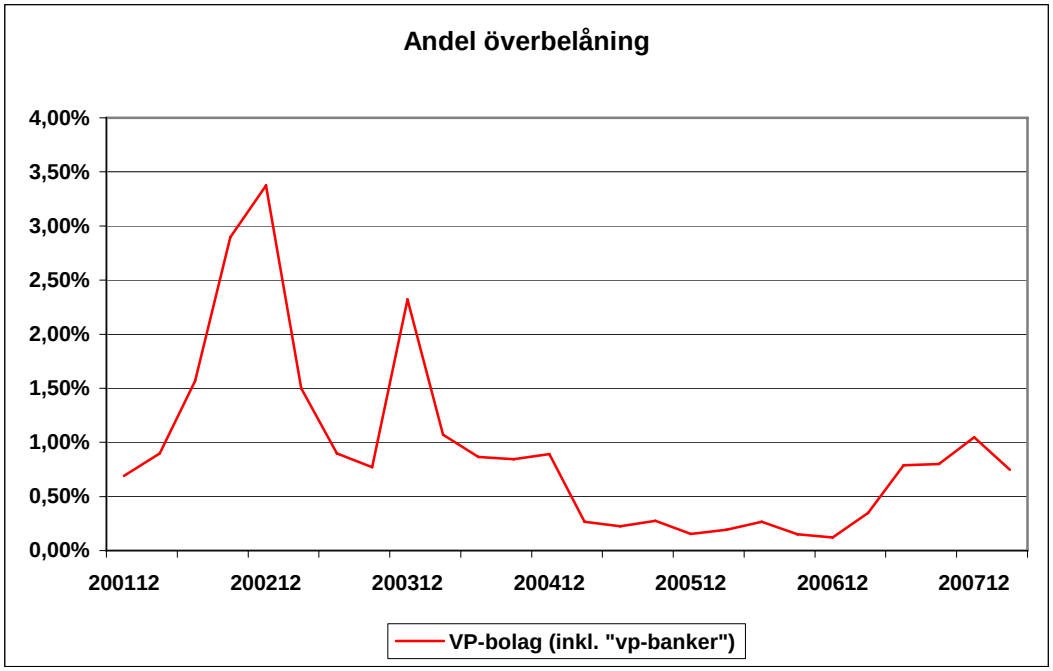

Andelen överbelåning visar den andel av utlåningen till allmänheten avseende värdepappershandel som överstiger gällande belåningsvärden. Siffrorna inkluderar värdepappersbankerna som är banker vilka tillhandahåller i huvudsak värdepappers-relaterade tjänster.

Marknadsoron fortsatte även under årets första kvartal vilket avspeglade sig i ytterligare en period med svag börsutveckling. Effekterna av marknadsoron och en svagare amerikansk tillväxt har påverkat börserna globalt och nedgången på Stockholmsbörsen under det första kvartalet slutade på drygt 11 procent. För att stimulera tillväxten har den amerikanska centralbanken vidtagit kraftiga åtgärder som förväntas ge positiv påverkan på tillväxten under andra halvåret.

Den osäkra börsutvecklingen har inneburit minskat sparande i aktier och aktiefonder. Dessa pengar har flyttat till räntefonder och hedgefonder, där belåningsvärdet är högre. Effekten av dessa omfördelningar blir att överbelåningen minskar. Utlåningen minskade något under kvartalet (minus 2,0 procent) vilket dock har haft en mindre påverkan på andelen överbelåning.

Andelen överbelåning minskade från 1,05 till 0,75 procent under årets första kvartal. I kronor har den utlåning som inte täcks av säkerheter minskat från 344 till 241 miljoner kronor.

Kapital

Bild 15.

Kapitaltäckningskvot

	Banker	Storbanker	KMB (exkl. bostadsinst.)	VP-bolag	Bostadsinstitut
200703	2,23	1,24	2,17	3,30	1,43
200706	2,19	1,26	2,00	2,96	1,42
200709	2,15	1,20	2,01	3,39	1,40
200712	2,11	1,22	1,96	3,50	1,27
200803	2,31	1,22	2,08	3,36	1,29

Bild 16.

Primärkapitalkvot

	Banker	Storbanker	KMB (exkl. bostadsinst.)	VP-bolag	Bostadsinstitut
200703	2,23	0,88	2,01	3,28	1,22
200706	2,21	0,91	1,87	2,94	1,21
200709	2,17	0,88	1,88	3,37	1,19
200712	2,13	0,89	1,89	3,49	1,04
200803	2,33	0,91	1,97	3,35	1,09

Kapitaltäckningssituationen har fortsatt att förbättras i samtliga grupper förutom värdepappersbolagen.

Kapitalbasen i värdepappersbolagen har på aggregerad nivå minskat med 5 procent under det första kvartalet vilket har försämrat kapitaltäckningskvoten och primärkapitalkvoten.

Anpassningen till det nya kapitaltäckningsregelverket, Basel 2 sker stegvis under en treårsperiod fram till och med 2009. Enligt de nya reglerna kommer kapitalkravet i högre grad än tidigare att kopplas till företagets riskprofil. Full effekt av det förändrade kapitalkravet nås först 2010.

För gruppen bostadsinstitut har kapitalkravet under det första kvartalet minskat med nästan 2 miljarder kronor (2,8 procent) samtidigt som utlåningen till allmänheten under samma period ökade med 28 miljarder kronor (1,7 procent).

I förhållande till verksamheten och risken i intjäningen bedömer vi nivåerna som rimliga i samtliga grupper.

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Staffan Boström
08-787 8208
staffan.bostrom@fi.se

Definitioner

I rapporten gäller följande definitioner för de nyckeltal och värden som presenteras i olika diagram och tabeller.

Kreditinstitut: Samlingsbeteckning för banker och kreditmarknadsföretag

Rörelseresultat: verksamhetens resultat före extraordinära intäkter, kostnader, bokslutsdispositioner och skatt

Avkastning på eget kapital: rörelseresultatet i förhållande till periodens genomsnittliga beskattade egna kapital

Räntenetto: ränteintäkter minus räntekostnader, för vissa grupper inkluderas också leasingintäkter minus avskrivningar på leasingobjekt

Provisionsnetto: intäkter för lämnade tjänster minus kostnader för mottagna tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta

K/I-tal före kreditförluster: summa kostnader före kreditförluster dividerat med summa intäkter

Utlåning till allmänheten: allt som inte definieras som utlåning till kreditinstitut är mot allmänheten. Med kreditinstitut avses följande av SCB:s sektorkoder: 211, 212, 213, 214, 215, 217, 221 och 223. För vissa grupper inkluderas leasingobjekt i utlåningen.

Osäkra lånefordringar: en fordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren

Kreditförluster, brutto: periodens reserveringar för sannolika kreditförluster

Kapitalbas: summa primärt och supplementärt kapital efter vissa avräkningar. I primärt kapital ingår främst eget kapital men också t.ex. periodens resultat och kapitaltillskott under vissa förutsättningar. Supplementärt kapital består huvudsakligen av förlagslån.
Det primära kapitalet ska utgöra minst hälften av kapitalbasen.

Totalt kapitalkrav: det minimikrav på kapital som företagen ska hålla för kredit-, marknads- och operativa risker beräknat enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar samt Finansinspektionen föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Företagets kapitalbas ska minst motsvara det totala kapitalkravet.

Kapitaltäckningskvot: kapitalbasen dividerat med totalt kapitalkrav

Primärkapitalkvot: primärt kapital dividerat med totalt kapitalkrav

Primärkapital: se Kapitalbas

Andel överbelåning: den utlåning avseende värdepappershandel som inte täcks av säkerheter utifrån branschföreningarnas rekommenderade belåningsvärden eller företagets internt satta belåningsvärden dividerat med utlåning till allmänheten

Företagen 2008-03-31

Definitioner av i rapporten förekommande grupper och företagskategorier.

Banker: bankaktiebolag exkl. SWEDBank AB, Nordea Bank AB (publ), Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) och Svenska Handelsbanken AB (publ), medlemsbanker, sparbanker och utländska bankers filialer
Bankaktiebolag: Bankaktiebolag
Bostadsinstitut: Bostadsfinansierande företag
KMB (exkl. Bostadsinst.): Kreditmarknadsföretag exkl. Bostadsfinansierande företag
Sparbanker: Sparbanker
Storbanker: Större bankkoncerner
Utländska filialer: Utländska bankers filialer
VP-bolag: Värdepappersbolag
VP-banker: Avanza Bank AB, Carnegie Investment Bank AB, EFG Investment Bank AB (publ), HQ Bankaktiebolag, Kaupthing Bank Sverige AB (publ), Nordnet Bank AB

Företagskategorier:

Bankaktiebolag
Avanza Bank AB
Bank2 Bankaktiebolag
Bergslagens Sparbank AB
Carnegie Investment Bank AB
EFG Investment Bank AB (publ)
Eskilstuna Rekarne Sparbank AB
FOREX Bank Aktiebolag
Färs & Frosta Sparbank AB
GE Money Bank AB
HQ Bankaktiebolag
ICA Banken AB
IKANO Banken AB (publ)
Kaupthing Bank Sverige AB (publ)
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag (publ)
MedMera Bank Aktiebolag
Nordea Bank AB (publ)
Nordnet Bank AB
Resurs Bank Aktiebolag
SkandiaBanken Aktiebolag (publ)
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
Sparbanken Gripen AB
Sparbanken Lidköping AB
Sparbanken Skaraborg AB
Swedbank AB
Swedbank Sjuhärad AB
Svenska Handelsbanken AB (publ)
Tjustbygdens Sparbank AB
Varbergs Sparbank AB
Vimmerby Sparbank AB
Volvofinans Konto Bank AB
Ölands Bank AB

Större bankkoncerner
Swedbank Finansiella Företagsgruppen
Nordea - gruppen
Skandinaviska Enskilda Banken - gruppen
Svenska Handelsbanken - gruppen

Sparbanker
Almundsryds Sparbank
Attmars Sparbank
Bjursås Sparbank
Ekeby Sparbank
Falkenbergs Sparbank
Farstorps Sparbank
Frenninge Sparbank
Fryksdalens Sparbank
Glimåkra Sparbank
Göteryds Sparbank
Hudiksvalls Sparbank
Häradssparbanken Mönsterås
Högsby Sparbank
Ivetofta Sparbank i Bromölla
Kinda Sparbank
Kristianstads Sparbank
Kyrkhults Sparbank
Laholms Sparbank
Virserums Sparbank
Ydre Sparbank
Ålems Sparbank
ÅRYDS SPARBANK
Åse och Viste härads Sparbank

LEKEBERGS SPARBANK
Leksands Sparbank
Långasjö Sockens Sparbank
Lönneberga-Tuna-Vena Sparbank
Markaryds sparbank
Mjöbäcks Sparbank
Nordals Härads Sparbank
Norrbärke Sparbank
Närs sparbank
Orusts Sparbank
Roslagens Sparbank
Röke Sockens Sparbank
Sala Sparbank
Sidensjö sparbank
Skatelövs och Västra Torsås Sparbank
Skurups Sparbank
Snapphanebygdens Sparbank
Sparbanken Alingsås
Sparbanken Boken
Sparbanken Finn
Sparbanken Gotland
Sparbanken Gute
Sparbanken i Enköping
Sparbanken i Karlshamn
Sparbanken Nord
Sparbanken Syd
Sparbanken Tanum
Sparbanken Tranemo
Sparbanken Västra Mälardalen
Södra Dalarnas Sparbank
Södra Hestra Sparbank
Sölvesborg-Mjällby Sparbank
Sörmlands Sparbank
TIDAHOLMS SPARBANK
Tjörns Sparbank
Ulricehamns Sparbank
Vadstena Sparbank
VALDEMARSVIKS SPARBANK
Westra Wermlands Sparbank
Vinslövs Sparbank
Åtvidabergs Sparbank
Älmeboda Sparbank

Utländska bankers filialer
Aareal Bank AG Tyskland, filial Stock-
ABN AMRO Bank NV, Stockholm branch
American Express Bank GmbH, Tyskland
AS Parex Banka, Lettland filial
Bank of Scotland plc (UK), filial
Banque Invik Luxembourg Filial
Calyon SA Frankrike Bankfilial i Stock-
Citibank International plc (England),
Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial
Deutsche Bank AG bankfilial
Dexia Crédit Local, France, Stockholm
DnB NOR Bank ASA, Norge, filial Sverige
Eurohypo AG Tyskland, Stockholm bank-
Evli Bank ABP, Stockholmsfilial/
FCE Bank plc (England) Bankfilialen i
Fortis Bank SA/NV (Belgien), Filial
HSBC Bank plc filial Stockholm/
HSH N Bank AG Tyskland, filial Sverige
Hypo Real Estate Bank International AG
Kaupthing Bank hf, Island, Filial i
Renault Finance Nordic bankfilial till
Santander Consumer Bank AS Norge,
Straumur-Burdaras Investment Bank hf
The Royal Bank of Scotland plc
Toyota Kreditbank GmbH Tyskland,
UBS AG Switzerland Stockholm Bankfilial
UBS Limited UK Stockholm Bankfilial

Medlemsbanker
Ekobanken medlemsbank
JAK Medlemsbank

Bostadsfinansierande institut
AB Sveriges Säkerställda Obligationer
FriSpar Bolån AB
Länsförsäkringar Hypotek AB (publ)
Nordea Hypotek Aktiebolag (publ)
Nordea Finans Sverige AB (publ)
OK-Q8 Finans AB
PayEx Credit AB
SC Finans Sverige Aktiebolag
Scania Finans AB

Stadshypotek AB
Swedbank Hypotek AB
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag,

Kreditmarknadsföretag

AK Nordic AB
Aktiebolaget Svensk Exportkredit
Aktiebolaget Volvofinans
Amfa Finans AB
BMW Financial Services Scandinavia AB
CIT Group (Nordic) AB
Collector Credit AB
De Lage Landen Finans AB
Diners Club Sweden Aktiebolag
EnterCard Sverige AB
Eurocard AB
Exchange Finans Europe AB
Finans AB Marginalen
Finansaktiebolaget Barck
Finaref AB
FinFack Aktiebolag
Flexil Finans AB
Gambro Credit AB
Haléns Finans AB
Handelsbanken Finans Aktiebolag
Hoist Kredit Aktiebolag
IBM Global Financing Aktiebolag
Kaupthing Finans AB
Key Equipment Finance Nordic AB
Kommuninvest i Sverige AB
Kredit AB Marginalen
L Finans Aktiebolag
Landshypotek AB (publ)
Landshypotek Jordbrukskredit AB (publ)
Lantbrukskredit AB (publ)
Lantmännen Finans AB
Lease Plan Sverige AB
ML Rental AB
Nordax Finans AB (publ)
SEB Kort AB
SevenDay Finans AB
Siemens Financial Services AB
Svea Ekonomi AB
Swedbank Card Services AB
Swedbank Finans Aktiebolag
Swedbank Jordbrukskredit Aktiebolag
Svenska Skeppshypotekskassan
Sveriges Allmänna Hypoteksbank
Sveriges kreditgarantiförening för
TeliaSonera Finans Aktiebolag
Toyota Material Handling Europe Rental
Wasa Kredit AB
Volkswagen Finans Sverige AB

Värdepappersbolag

Aberdeen Property Fund Management AB
Aberdeen Property Investors Indirect
ABG Sundal Collier AB
Ability Asset Management Scandinavia
ABN AMRO Kapitalförvaltning AB
A-Brokers AB
Adapto Advisors AB
Advice Kapitalförvaltning Aktiebolag
Advisor Kapitalförvaltning i Stockholm
AG Capital Nordic AB
Aktiebolaget SEK Securities
Aktieinvest FK AB
AktieTorget Aktiebolag
Alsback Förvaltning AB
Alternativa aktiemarknaden i Sverige AB
Aqurat Fondkommission AB
Asia Growth Investors AB
B & P Fund Services Aktiebolag
Brevik Kapitalförvaltning AB
Case Asset Management AB
Catella Corporate Finance Aktiebolag
Catella Financial Office AB
Catella Kapitalförvaltning AB

Celebi Kapitalförvaltning AB
Centum Kapitalförvaltning AB
Coeli AB
Compare Kapitalförvaltning Aktiebolag
Consortum Capital Investments AB
Mobilis Kapitalförvaltning AB
Monetar Pensionsförvaltning AB
Naventi Kapitalförvaltning AB
NeoNet Securities AB
NewSec Corporate Finance AB

Contender Kapital & Förvaltning AB
Crédit Agricole Cheuvreux Nordic
Din Privata Pensions Marknad i Sverige
Direct Kapitalförvaltning i Sverige AB
DnB NOR Asset Management AB
Dunova Kapitalförvaltning AB
E*Trade Sverige AB
E. Öhman J:or Fondkommission AB
E. Öhman J:or Kapitalförvaltning
East Capital Aktiebolag
EKF Enskild Kapitalförvaltning AB
Emeralt Investments AB
Enorma AB
Enter Kapitalförvaltning AB
Erik Penser Fondkommission Aktiebolag
Eturn Capital Management AB
Folksam Spar Aktiebolag
Fondab AB
Gadd & Co AB
Garantum Fondkommission Aktiebolag
Glitnir Aktiebolag
Global Invest Finansförmedling Sverige
Günther & Wikberg Kapitalförvaltning AB
Hinc Asset Management AB
Humle Kapitalförvaltning AB
Indecap AB
Independent Investment Group Sweden
Inverness Fonder AB
Investerum AB
IPM Informed Portfolio Management
JR Söderberg Asset Management AB
Lage Jonason AB
Lancelot Asset Management Aktiebolag
Larsson & Nordqvist Asset Management AB
LCL Asset Management AB
Leimdörfer Kapitalmarknad AB
L-Förvaltning AB
Mangold Fondkommission AB
Max Matthiessen Värdepapper AB
MeeToo AB
MFEX Mutual Funds Exchange AB
Nordea Investment Management AB
Nordic Equities Fondkommission AB
Nordisk Fondservice AB
Northern Spirit Capital AB
Oak Capital Group AB
OMX Broker Services Aktiebolag
Placeringar & Investeringar Capital i Placerum Kapitalförvaltning AB
Prior & Nilsson Fond- och
Quesada Kapitalförvaltning AB
Redeye AB
Remium AB
RP Martin Stockholm AB
RPM Risk & Portfolio Management AB
Scandem AB
Scandinavian Brokers AB
SEB Trygg Liv Pensionstjänst AB
SFK Svensk Förvaltningskonsult AB
SGP Svenska Garantiprodukter AB
Skandinavisk Fondkommission AB
Solidar Fondservice i Sverige AB
Sponsor Stiftelseförvaltning AB
Stockholm Corporate Finance AB
Stockpicker Securities AB
Strand Kapitalförvaltning AB
StrategiQ Fondkommission AB
STRICT Corporate Finance AB
Swedbank Robur Kapitalförvaltning AB
Systematic Capital Nordic AB
Söderberg & Partners Asset Management AB
Trader Fondkommission TFK AB
TriOptima AB
UB Fondkommission AB
Unitfond AB
WASSUM Värdepappersaktiebolag
Whisper Capital AB
Östgöta Brandstodsbolag